

СЕРДАЛО

СВЕТ арадувл 1923 шера денз

Советски Союзу Коммунистически парте Нохч-Галггай областной Грозненский городской комитет и Нохч-Галггай АССР Лакххарча Совет и орган Орган Чечено-Ингушского областного, Грозненского городского комитетов Коммунистической партии Советского Союза и Верховного Совета Чечено-Ингушской АССР

№ 55 (2680)
Кипради
8
июль
1962 шу
Мах 2 кеп.

Грозненски полиэтилен-Дяхенна

КПСС Централни Комитетага, СССР Министрий Советага, КПСС ЦК Халхарча секретарага, ССР Союза Министрий Совета Председателяга новкомштага Никита Сергеевич ХРУЩЕВГА

Советски Союзу Коммунистически парте Централни Комитетага, ССР Союза Министрий Советага, Кавкази Хьогъа Хьайга а, хьамсара Никита Сергеевич, дикхоит оаха, коммунизма материально-технически база хьалгара хьалгехьара КПСС ЦК майкин (1958-ча шера) Пленумин парте ХХП-сьезден решенеш кхоачаш а еш, Нохч-Галггайчен № 9 йолча строительно-монтажни управлений, № 7 йолча трестин, «Кавэлектромонтажа», «Ювмонтажматинка», «Стройтермозоляце», РСФСР Гипшолшгьяра Министрства икьча, организацион коллективно, Грозненски химически заводу химикашчен проектни организацион икьча Грозненски химически заводе мехка чухь эгара хьалгара дохара давлени йолча промышленни политизлен еча цехий гирионий комплекс хьалгьа хилар. Ханза-лехьа а мехкага дикхьалгьа хьалгара боахама ла-лаьмате доархилмерча продукт эзараш тоннаш.

Объект комплекс хьалгьа дукха болх баьб Гипшолшгьяра монтажникеш: хьа а даьмьа хьалгьа дикхьалгьа 250 эзар кубометр гартга лаьтта, йотетай 35 эзар кубометр бетон аьшкьабетон, вьашагьехьай 12 эзар тонн дукхалга металлоконструкци технички оборудовани, дикхоит дукха электроборудовани автоматически прибораш.

Гипшолш хьалгьарен монтажни балхашта чьогатга механизаци яро, вьашагьелла аьшкьабетон, металлоконструкци оборудовани кьютэозар, социалистически яхь шера яржаро торо хилийтар компроуш хьалгьелген техника дикхоит Грозненски химически заводу хьалгара очередь хьалгьарал шозза сикьаг а йистедакьа.

Лохара давлени йолча полиэтилен ергьол объект хьалгьа шой низо ца беш, хьотаме хьалгьарал Нохч-Галггай совнархоза № 9 йолча строительно-монтажни управленийча наменщик Анатолий Михайлович Мартынов, Алексей Тимофеевич Малькова коммунистически кьаьгеама бригадаша, бетонщик Руслан Хасанович Чекуева, Заниди Висуллович Бисултанова, Антонина Ивановна Власова бригадаша, специализировани управленийча слесарий-монтажники Петр Андреевич Быстрова кулмате слесарий-сантехники бригадаша.

Иштта белгалгьялар РСФСР Гипшолшгьяра Министрства № 7 йолча треста монтажни управленийча Николай Николаевич Бездверие слесарий Вадт Степанович Петрова слесарий-монтажники бригадаш, «Кавэлектромонтаж» треста строительно-монтажни управленийча Петр Васильевич Шахалиев керте латта электрички бригада, «Стройтермозоляце» треста управленийча изолирующий бригада, иштта дукха кьхьараш а.

Химикаша гьабирьза чьогатга кьаьгеагар ба-хьан долаш лоацача хана карадерзадир полиэтилен арацхара чьолхана гьулал, хьадир мехка халгьа боахама лаьрхьа из продукци каданца тьа-тьа дукхалга арацхара эшаш дола хьалгьа. Докьсий хьонкамаш даьхар Л. И. Румянцевас, В. И. Жукова, Ю. Н. Казюла кулмате смена а, иштта заводерча дикгалга болча кьхьар а.

Полиэтилен ю объект хьалгьа Нохч-Галггайчен кьаьгеамошча цьхана, эшпаш йолча оборудовани а лоатташ хьинаре даьмьа лаьдар Советски Союзу 42 совнархоза предприятий коллективаш а. Проектни документаци кийтхь килар Гипроаучука, Гипропроласта, Проект-монтажстройтресте, Тяжпромэлектропроект институташ.

Полиэтилен еча цехий комплекс хьалгьа йисте а яькьа, гипшолшгьяра монтажникеш шой низо тьабарбаьб синтетически спирт, гандиш арацхара объекташта, фенола-ацетона моцносташ совьхара, йокьхача хьме кьхьа объекташта.

Парте ХХП сьезда решенеш кхоачашгьяра тьхой беррига низо, кьетам, опыт оахот дьалур-хилара темал ду оаха КПСС левниши Централни Комитета, Советски правительстваша, Хьона Хьайна, хьамсара Никита Сергеевич. Керда производствени толамаш доахарга оаха, доагьаца беша дикга лоацарга коммунизма материально-технически база хьалгьа.

ГРОЗНЕНСКИ ХИМИЧЕСКИ ЗАВОДА ПОЛЭТИЛЕН Ю ОБЪЕКТА ХЬАЛГЬА ИШТЕ А ЯЬНА, БОЛХ БЕ ЙОЛАЯЛА ХАТАХАЧА ГИПШОЛШГЬАРИ, МОНТАЖНИКИ, ХИМИКИ МИТИНГЕ БЕРРИГА РАЗЗА А БОЛАШ ТАИЯ-ЦАД.

ШЕРБЕ ОБЩЕСТВЕННИ ХЫСАПЕРА БОЛХ

Вай мехка шерра даржаш латт партийни, советски, профсоюзни, комсомольски органашча общественни хьисапе болх белга. Парте ХХП сьезде белгалдаькьад партийни органашча тьехь-тьехьагьа дукхалга общественни хьисапе болх беш коммиссеш, отделаш, райкомий горкомий секретараш, инструкторш хилда беш хилар. Оьпо тьаьхьонкхача тайпара партийни, профсоюзни, кьхьолча организацион общественни хьисапе болх белга шерагьа кьютэоладоар докьха новькостал ду боахам културен хьалгьара декхара кьхьонкхача, наха кьютэра кьхьонкхача болх дикгалга вьаштхьабакьхара.

КПСС Программаш тьа белгалдаьб да коммунистически общественни самоуправленеш эгара дикгалга йолча формаш хьалгара хьонкам бала бешар яр парти хилар. Цу гьулалча декхариьла ю партийни комитеташ масса оагьоракьа общественни хьисапе болх белга шой балха кьютэ доаладе.

Цу хьалгьа дикга бокьха болх баьб вай республикерча партийни комитеташа тьехьарча хана. Городашча а районашча а хьайиллай иттиш политический дешара кабинеташ, пропагандистски а массови а балха методически советаш, агитаторий школаш, халкьа университеташ халкьа латтача оьпята школаш а болх беш. Шой хьа а низо а ца кьхьоб общественни хьисапе пропагандистий, лекторий, агитаторий бекхотаме декхара кьхьонкхача да дукьха коммунисташ парте боаца активисташ.

Толамца чакхдаькьад вай республике дьадаьб политический дешара шу. Партияшча система дешара заньтеш йистеьнай аьнна сацйиш йиш иди идеологический болх. Кердаца дешара шерра кийчешешхьа а шерра пропаганда а еза парте ХХП сьезда материалашта, КПСС ЦК мартовски Пленумаш решенешта. Политический балха ергиргача формах бизза пайда эа беш, вай партен пачхьалкьхени политик нах дикхетабеш беш.

Цу хьалгьа бокьха лоархьам болш а общественни хьисапе болх беш йолча политический просвещене кабинеташ. Дикга болх беш а цу тайпара кабинеташ Новогрозненски ТЭЦ-е. Грозненски районерча № 2 йолча баьца даарий-шурый совхозе. Кабинеташча хозакьийчъаш, стендаш, диаграммаш а. Пропагандисташта, лекторашта, агитаторашта эа художественни а политический а литература да. Кабинетий методически советашча бокьха болх бу пропагандисташта, лекторашта, агитаторашта консультацион телаш, лекциш докьлаш, тематический сайренаш кийчеш, производствеш хьалха латтарий оьпйт дьа-йоракьаш. Докьха новькостал ду партийни просвещене кабинеташ партийни организацион кьаьгеамошча кьютэа юьфе социалистически яхь йоракьаш а.

Штате йоаца отделаш, коммиссеш, цьагьара лектореш вьаштхьабакьхара гьулалх дикга вьаштхьабакьхара парте Грозненски, Заводской, Ведана райкомаша а.

Яхь бетта валови продукци арацхара план 107,6 процент кхоачашгьай кьхьонкхача коллективашта кьаьгеамошча оьсарте цу юьфа лаьхьеный 104,2 процент. Комбината коллективашта юьфе хьалкьа яькьхай Валентина Овчарук заводуюш йолча шоллагьа заводу кьаьгеамошча. Цар яхь бетта маькхи буюдучаш хьалгара план кхоачашгьай 110 процент, цу хана чухьаьр аьхьад яхь тонн гартга, ара меь йиш продукци дикга а йолш. Шоллагьа заводе дикга болх беша белгалгьяна а Овчинникова Инна кулмате коммунистически кьаьгеамошча бригада. Комбината партийни орг-

Цун Возаллега господинага БЕН ЮСУФАГА БЕН ХЕДДИЙГА Алжирски Республика Ханна йолча правительства председателига

Советски халкьон Советски Союзу правительстваш чьогатга дикга хеташ а геттара разза хинна а тьайцар Алжир ший доамера суверенни пачхьалкьа а хинна паргьатаялара хьалгьа хинна дикхьалгьа халкьа референдумаш результат беша хьом. Тьехьашча ца долаш паргьатон лоамин дикхьалгьа ше хилар массана а цьхатарга дикхьалгьа турпалера Алжирски халкьа цьхьогьа йолшаш хьотаденнен долга цьаькьа а хьалгьонкхаш а из исторический событи.

Пурам да сон, господин председатель, Советски Союзу халкьон правительстваш цьхьа а сайгара а денал дола Алжир халкьа цу яькьа сийлахь котало баьхан долаш чьогатга даькьала дувца.

Дег чурра разза хиннад тхо алжирски патриоташа лоаттабаш майра кьотсам бизза цар аьттув а болаш чакхбаларах ший доамера Алжирски Республика дунен паргьатача кьамий мурашта юьфе шийна йоагьаш йолча моттиг хьалгьаьрахи.

Алжирски халкьа котдалора цьаькьа а низо болш хьама те-хар колониализма, дегаш аьдеш хьонкам лу цу хьанз а колониальни дола кьал йазан оаьш долча кьхьа халкьашта.

Ший доамера Алжирски Республика даькьала а юьшаш. Советски Социалистически Республик Союзу правительстваш дикхоит алжирски халкьа ший паргьатон кьаман лоамин ба-хьан долаш кьотсам лоаттабашча халгьа шерашча тоссаденна доттагьалени барт-цьхьогьон буюзамаш суверенни алжирски пачхьалкьалени дьаьх а чьогатден дегьаьхувлен чьогатга беша болш ше хилар.

Цьенача дег тьара лов сон паргьатон езача Алжир халкьа ший доамера ший кьаман пачхьалкьон суверенитет хьалгьарен чьогатгьарен гьулалх докьхий толамаш даьхар.

Москва, Кремль.
1962 шера 3 июль.

Хь-Б. МУТАЛИЕВ.

Баркал шоана, алжирчаш

Балха балмаш лоале латта
Зам аьц ер хьанзтар.
Войго ехаш доаг хьанз лаятта,
Войжох хьотар долаьр.

Уж пьхьулоаг чу дегта бийнаш
Ловрех алац кьхьонкхаш.
Аьлий шоана гора латташ,
Дуврдац шоана хьаьцар-хий.

Шутах хьийжаь да са бьаргаш,
Чура едда мерза наб.

ХЬАЛЪЕРГЬА КЕРДА КЛУБАШ, БИБЛИОТЕКАШ

ланга дикга кийчьергьа культура учрежденеш

НОЖАЙ-ЮРТА РАЙОНЕРЧА КЪАХЪЕГАМОШКА НОХЧ-ГАЛГГАЙ АССР БЕРРИГАЧА КЪАХЪЕГАМОШКА ДАЬ

Кхайкарал

Советски наьха вахар тоадара, тьа-тьа совьдлаш цар материальни културини хьашташ йа-лашдара дамнан йоанко ю партен Советски правительстваш.

Из кьаьгьа дикга хьалгьаьра кьаьгеамошча низош кьаьгеамошча, миллионаш болча наьха дегаш ураоттаьдча, керда коммунистически вахар, коммунистически култура хьалгьаьра кьхьа а хьинарега дикга лаца цар беша болиташ йолча ХХП сьезда решенеш тьен КПСС Программаш тьен.

Районерча колхозошча, болхлоша, интеллигенце хьинаре даьмьа лаьцар керда клубаш, библиотекар, кинолоацдаш, киноустановаш хьалгьаьра. Уж тьехьарча дьт шеро общественности ший низошча районе хьалгьай 11 клуб, 8 библиотекар, кинолоацдаш. Хьалгьаш латт керда клубаш, библиотекар, районера култура Ца.

Културини гипшолш хьалгьара даькье отьаь планаш толамца кьхьонкхаш торо хулитаргьа районе баьхча наьха саладар гьулалх дикгалга вьаштхьабакьхара. Цу балха тьехьа дикга дукхалгьа хьале кьаьгеамошхо шохеш тийша да.

Де дезаш хьама да хьара кьаьгеамош ший района патриот волаш, ланкьара култура баьхьанце кьотсам лоаттабеш, шой юртши дикга тоаьли цьенеш хилийтар хадданца йоанко еш хулга.

Тьа районерча кьаьгеамошча шохаша декхаш тьайцар 1962-ча шера 1-га сентябрь тьаьхача-лехьа Бетти-Мохк, Чинил-Юх, Бенной-Ведана яьхача юртшча общественни хьисапе клубаш хьалгьа а ергита културно-сердалон учрежденеш йан хана болх бара ший ханнахьа кийтхь а.

Нохч-Галггайчен беррига кьаьгеамош тьа-хьех оаха общественни низошча култура учрежденеш хьалгьара йолча яьхе хьинарега даьмьа лацара, наха юьфе беша массово-политический културно-сердалон балха бокьхонца йолча централ а яь култура цьенеш, клубаш, библиотекар, киноустановаш дьаьттарга.

Коммунистически кьхьамца кьаьгеамош хьалгьаьра дьаьлурга вай воай беррига низо, кьхьам, оьпйт.

ТАИЯЦАД НОЖАЙ-ЮРТА РАЙОНА КЪАХЪЕГАМОШ ЮКЪАРЧА СОВРАНЕШКА.

КПСС ОБКОМЕ

КУЛЬТУРНО-СЕРДАЛОН УЧРЕЖДЕНЕШ ХЬАЛЪЕЧАРА НОЖАЙЮРТОВЦИЙ ИНИЦИАТИВАХ

КПСС Нохч-Галггай обкома бюрос белгалду, Ножай-Юрта районий партийни советски организацион кьаьгеамошча културини гьулалх дикга болх беш хилар. Книжкеш дешарий конференциш, тематический сайренаш ю, юрта боахама хьалх латтаргьа вьашагьетта-лу, моттиггара радио чу гьолла «Керда хоамаш» яь даьхьара журналаш арацеш. Бьаьстин аькьий колхозий полевоий станашча, бригадашча, фермашча бу културно-сердалон болх. Книжкеша пропаганда елга тоа-деннад. Библиотечкашча книжкеш дешаш 11 эзар совгьа са-ва.

Художественни самодеятельности йиьагьа республикански смотре района коллективно хьалгьара моттиг яькьхар. 1957 шераца нийсича 2,5-эза совьдальни стационарни дьа-юха лелеш киноустановаш, Вахар-хошча кино хьонкара гьулалх дикга леладараш Нохч-Галггай АССР-а култура министрстваш култура болхлой профсоюз обком дьа-юха телаш Ца байракх енай района.

Тьехьарча дьт шеро района юртшча хьалгьай 11 клуб, 8 библиотека, аьхан кинолоацдаш. Хьалгьаш латт керда 8 клубаш библиотекар. Баьхача наха шой низошча гипшолш хьалгьар шерда дьаьлурга. Кьаьгеамошхо дош деннад общественни хьисапе массекх юртшча клубаш хьалгьа, ергита култура учрежденеш ханнахьа ланга кийчье, хьаьта республика берригача кьаьгеамошча кхайкарал а даьд.

Парте обкома бюрос могабаьб Ножай-Юрта района културно-сердалон учрежденеш болх а, общественности низошча кьхьонкхаш хьалгьаьра кьаьгеамош инициатива а. Обкома бюрос декхариьла яь култура министрствон обл-провиди Ножай-Юрта района културно-сердалон учрежденеш балха оьпйт шерда дьаьлурга. Районий комитеташтар райисполкомаштар могабаьб гражданий юькарча собраниеша Ножай-Юрта района кьаьгеамош хьайкарал дувцила.

Ха лоархьаш бац

Шайла района «Джалка», совхоза 4-ча отделене муьх чуйица а баьнна кьа хьонкхаш ба. Из болх беш 4 комбайн а. Хьаьта кьа чьуца доладенна кьаьх — дьт дийнахь механизаторий вьаштхьабакьхара 50 гектар мара чьуца. Цун кертерга ба-хьан да техника ялат чьуца во кийчье хилар. Эгара хьалха уж кьаьна арабаьнна хана массекх метр ялат хьаьхача комбайнаш йохаш, тьаькьа уж тоае механик валехь кьхьот — дьт сахьат довр болх бе йиш а йоа-цаш. Цудухьа, ялат чьуцаьца дийнахьара норма кхоачашгьеш цьаькьа агрегат яц цига. Совхоза кертерча инженерча нов. Митинга механизатораша дук-кьаза хоам баьб комбайнаш во болх беш хилараш. — Баькьа, таьханалца уж кьхьа тьа хоза хета вена а инженер бьаьравайна-вац тьхона. — йох болхлоша.

Ялат чьуцаьра хьаьжа ледара лел цига кьаьхача ца дьа-данкьара, лаьтта ахара, шозла-гьа култураш дьаьра гьулалхаш а.

Отделене кьаьхача даьнна цигарча яьлаьгьа бригаде да-хар тьхона. Вьалла да мегаргьаьш хьама дар тьхона бьаьрагьайн. Култане цьаькьа хьама ца деш латташ тайп-тайпара мар-ка йолча 7 трактор юр, гьаьнаш кьал йиьне бийша бадар трактористаш. Шийна бьаьра ца да-й.

Дукьа болх ба бригада бе безар. Ка бол ялат дьаьлгьа а чьуца езаь хьаькьа улл 107 гектар гьорх. Мамотга сикьагьа из чуйица ца йохькьа йовра кье-рам болш а. Хьаьта а дийна-хьа ца! — шьт гектар чьуцаш цьаь комбайн мара яц.

Геттара эсала лел цига агитационно-массови болх а. Бригаде бьаьрагьаьц плакаташ, лозунгаш, механизаторашта деша газеташ, журналаш даь, арацхад кьаьгеамошча листокш. Цьаьбаьгьа, механизатораша салогача помещене чу шортта тайп-тайпара оатхалаш, говра нуьрвал яла, отделене управлю-ще нов. Межидова мотоцикл а латт, тоае аьнна, хьайлоа-лаь. Наьгахь санна управлю-ще ший мотоцикла санна отделене болх тоаьра терко еш хьилча кьхьаь беша хургар цигара гьулалхаш.

З. ГЕДИСХАНОВ.
(Тьа корр.).

Масса хана кяхъегарашта юкье

Курчалой районерча В. И. Лепина церахча колхоза клуба заведующе Эсамбаев Зайне де а доагаш сий ду колхозхоша. Кагирхой юкье а болаш художественни самодетельность вшагъеллай цо, хайта хланз беррига культурно-массови болх хайбай фермаккен кхашкарча станашкен лелабу самодетельность коллективо.

Юрта диклагъа вола агитатор доагаш ба Зайне. Диклагаша шу да цо колхоза шурий-товари ферме агитатора болх бу. Укх деошкха цу ферме юртшкарча беррига кяхъегамхошкха КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советон даьча Кхайнарала кяхъегъа беседа йир Зайнеде. Цул тлехъагъа хайбайш леладерашта докха концерт оттадир самодетельность коллективо.

Эсамбаева вшагъеллача агитатордо колхоза кхашкарча кяхъегамхошкха а каст-масса нитта беседаш концерт уттаду. Цул совгъа коллектива членаша кяхъегамхошкха а новкостал ду, кхашкарча боллоштен хайбайш леладераштен юктерча социалистически яхъа учет лелаю.

Сий долаш а бектохкаме а гулакх да агитатора талаттар. Цунах тийша парте талаттар бахача наха юкье беш бола политически болх. Колхоза производств доахаш дола толамаш из болх дика вшагъелбайкхъа хъенжа хурда. Из дика кхетаду агитаторида кулгалхо-цо, агитатора Эсамбаев Зайнеде.

С. САИДАЕВ.

Хьинаре кяхъег агитколлективо

Дика вшагъелбайкхъа Велана района Карла Маркса церахча колхоза парторганиза-це (секретарь нов. Солсанов) агитколлективо ший болх. Агитатора баьча балха контроль лелаю партийни организа-це. Шой болх бовзаш, талаттар моллагъа гулакх чакхдоакхъагъа мара отта-баьбац агитаторалла болх бе. Хланз колхоза агитколлективе верригаш а 54 сар ва, царца коммунисташ комсомольцаши а болаш.

Царна юкье дикагъа лар-хаш агитатораш ба С. Касу-мов, З. Абдулкадыров, Н. Роддестенская, З. Мухтарова, Р. Мальсагова, В. Мельников, ишта кхы дукхабараш а. Хйара агитатора цо болх бер-бола моттиг тлехъагъа.

Кхастта дика лелабу ший болх агитатора Р. Мальсаговас. Шоллагъа шу доладенна цо колхоза кхашбай леладера-це ферме из болх бу. Цига политический кхылолчен темаш беседаш ярал совгъа вай республике циг хъаьча хайбайш леладерий ош-туй цо ферма боллошкха, хайта ферма дояркаша тлехъагъа социалистически деканрий учет а лелаю.

Ферме хьалхара моттиг як-кхача дояркаша нн. Кадыр-вайна, Эльмурзаевайна, тлехъагъа нов. Исаевайна КПСС райкомон райисполкомон Сийлен грамотац енай. Хьалхле леладерий мугъара диязбада лархъад кхыболча дояркаша а.

Хйара бетта агитаторий се-минарш дикхъуш партийни организа-це. Цига КПСС ЦК мартовски Пленума яхъа решенеш колхоза хьалхаша латта боа-хка гулакхаш дувц, хайта агитатораша шойш беш балха ошты дла-юха тел.

Юрта боахама деррига бал-хаш сийленца кхоачашдара вшагъелбайкхъа агита-

тораша. Цудухъа лояцача ха-на блясти ялат дладина а, хайта хланз кхашта дика гу-лакх деш а ба колхозхой. Колхоза механизатораша ялат хьалхара а чужара а мел эшаргъола юртбоахама техника оттаьча ханал хьалха ремонт а ль кийчъый.

Хланз массаволча агитаторо кхашкарча станашкен хайбайш леладера фермаккен лелабу агитационно-массови болх. Кер-да кяхъегам толамаш доах колхозхоша КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советон юрта

боахама кяхъегамхошкха даь Кхайнарал агитатора дладон-зийтчул тлехъагъа.

Кастта колхозерча халача балхий процессаша механизаци-ци ячул тлехъагъа кхы а ду-кхагъа даьхена хайбайш про-дукци яла вшагъелбайкхъа тха, йоах колхозхоша.

Семилетка диклагъа шера колхозо тлехъагъа социалистический деканрш ханал хьалха кхоачашдара тлехъагъа лелабу ерригача коллективо шойш агитационно-массови болх.

С. САРАКАЕВ.

Агитмассови болх— кяхъегам толамий лард

Шелковской районерча «Ок-тябрь 12 шу» яхача колхоза партийни организа-це агиткол-лектив 45 сар юкье волаш - я. Царех дукхагъа бараш коммуни-сташ комсомольцаши ба. Агитатораш дикхожабаь колхоза производств доахаш дола толамаш участвакха. Колхозашта юкье беш бола болх планаш бу. Колхоза партбюро секретарь нов. Бобровский агитколлектив-ва кулгалдеш ва. Хйара бетта агитколлектива совещанеш цо колхоза партбюро. Цига еш кол-хоза, района, республика вахара кяхъегъа йола лекцеш докла-даш, цул совгъа доахаш декан-рш а вай мехкара а кердаца гу-лакхеш, вай парти правитель-ства политикх, из политикх наха юкье митта йоаржа еза агитатораш дикхъаба.

Агитатораша хьалхаша док-ладш цо колхоза председатели, агронома, зоотехника. Цу тай-пара совещани хинначул тлехъагъа агитатораш фермакха, кхашка боахна колхозхой бол-ча, бахача наха юкье болх.

Агитколлектива эгъара дика-гъа дар да парти правитель-ства политикх доладенна дола моллагъа керда хлама тлехъа ца а доахаш нахагъа дикхъаьчаш, уж цунах дикхъаьчаш герташ хилар. Юрта боахама кяхъе-гамхошкха хьалхаша парти от-тадир деканрш кхоачашдара колхозхой оарцагъаь агитато-раша.

Агитколлектива балха хаддан-за тлехъаьчаш дола колхоза партбюрос. Каст-масса партбюро заседанеша ладувгъа хьалхаша болча агитатораша шойш балха еча оттаьча. Цудухъа ладувгъа шойш талаттар гулакхаша агитатораша шойш бектохкаме лархъилла. Царех хйаран кй-ран шоза-кхоза беседаш ю, газеташ деш колхозхошкха.

Кхастта дика болх беш ба агитатораш нн. Кочетков, Пропо-ков, Лемешко, Соловьев, Пета-кова, Горкий, кхыбараш. Цар шойш еш йола беседаш колхоза вахара, производствени гу-лакхаша бузваш болш ю, колхозхошкха юкье социалистический яхъа вшагъеллол, юрта боахама дикагъа йолча ошты пропаганда-ю. Гойтара агитаци — лозун-гаш, планаташ, кяхъегамаша листокш — вшагъелбайкхъа партийни организа-це новкостал ду агитатораша.

Кхастта белгалбе боагъаш ба агитатора Кочетков Михаил колхозхошкха юкье бу хьетама болх. Дубовская яхача станце бахача наха, бригаде, ферме члоагъа хьалхаша хьаша ва из. Кочеткова ший деканрш лархъил, хйара денна производ-ствени участвакха ахар, цига колхозхошкха газет дешар, бесе-да яр, кяхъегамаша листокш, «молни» араьчар. Цхьайолча хана шийца лектор а ийе вола Михаил колхозхой болча, лек-торга царна квалифцированни лекци ешйт. Дика довз Кочеткова колхоза, района вахара гулакхаш. Цудухъа ше наха юкье беседаш еча хана уж дика дла а кхетабеш дладувц цо, парти политикх кяхъегъа де-шаш, хайта хьалхаша латта деканрш кхоачашдара уж тла а хьех.

Иштта дика агитколлектива болх вшагъелбайкхъа баьхаш долаш дика вшагъелбайкхъа кол-хозхой юрта боахама балхаш лертгъа чакхдаха. Хланз док-хий толамаш а доахаш на бола ялат чуьац а доагъар длаш-деш а ба «Октябрь 12 шу» яхача колхоза кяхъегамхой.

А. АНДРИАНОВ,
КПСС Шелковской райкома пропагандист.

Бахача наха сий ду Сахата

Ацаева Сахат юртарча библио-теке заведующи йола дукха ха яц. Баьда хайта а Савашинский сов-хоза шоллагъа от-деленерча кяхъе-гамхошкха ше еза-лийта кхындан-цун. Из дика йовз хьаттар тла боа-хка боллошкха а, комбайнераша а, шекара свекла ле-лаьча бригаде а. Цун вшагъелбайкхъа массанахъа яха а цига дика беседа е а. Ше еча бесе-даш совхоза болхлой дикхъаьчаш цо парти правитель-ства политикх, КПСС Цент-ральной Комитета мартовски Плену-мо юртбоахама кяхъегамхошкха т а хьалхаша отта-дац деканреш. Иштта дикхъагъа йола ха юкъярчал доацаш юрта боахама кяхъегъаш боахкача наха юкье длаьху Сахата.

Дукха болх бу Ацаевас библио-теке кхындан-цун. Иштта дикхъагъа йола ха юкъярчал доацаш юрта боахама кяхъегъаш боахкача наха юкье длаьху Сахата.

Л. ХАРСАПОВ,
КПСС Ахчой-Мартана райкома пропагандист.

МЕХКДАТТАХОИ КОТАЛО

Семилетка диклагъа шера хьалхара ялх бетта план йонкхача коталоцна кхоа-чангъаь «Горскнефта» НПУ эксплуатационникша. Планал совгъа эзараш тонамаш мехк-даьттен дукхагъа бляш эзараш кубометрш мехкдаьттарца га-зи яхъайкхъа Горгорский мехк-даьттошкха.

Ер шу доладенца денз 49 тайп-тайпара геолого-техничес-кий гулакх чакхдаькхаш неф-тепномысле, уж гулакхаш чакх-даькхаш эзараш тонамаш тла-кхындан доахаш дола мехк-даьттен. Ерига НПУ хьанцагъа аьчла, ах шера 7 процент ладхъенный кхъаьгема овсар-ле.

Кхастта йонкхача котало як-хъай кхонача мастера Е. Дани-леца кулгалдеш йолча, мехк-даьттен газ яхъаьчаш хьалхаша эксплуатационникши бригадо. Коммунистически кяхъегамаша бригада яха цн лелаш йолча цу коллективо дикхъа тлехъаьчаш мехкдаьттен газ яхъаьчаш ах шера план, планал совгъа шн эзар тонн мехкдаьт-тен 4,5 эзар кубометр газ яхъайкхъа.

Вашка дика кяхъийгад электромонтажникаш а Цар кхоя-лей 300 эзар киловатт-сакхъат совгъа электроэнерги.

И. ПЕТРУХИН.

КИЕВ. «Москва» яхача кердаца гости-нице керда видеоте-лефон оттагъа. Видеотелефонца Моск-вацен Ленинградцен кхъамал де а цу хан-на шийца кхъамал деш вар дларга а йнш я.

Сурта тла: Пяти-горске яхаш йола Ки-тина Елизавета Ива-новна Киеве командир-овкаш йолча хана ви-деотелефонца кхъа-мал деш я Москве бахача ший гаргарча нахаца.

Н. Селюченко сурт.
ТАСС фотохроника.

ШКОЛАШ КИЙЧЪЯРА— ДУКХАГЪА ТЕРКО

Дика салаийта дешархошна, вшагъелбайкхъа школаш кийчъелга

Хйара аьжн вай мехкара дерригача бераша саяна Совет-ский Союзерча тайп-тайпарча моттигашка салол Нохч-Пал-гайчен дешархошна а. Цхьаба-раш пионерски лагерашка, шол-лагъаьраш—шойш дукха безаца мехка лалам дова туристически походакша болх, дика салайчул тлехъагъа, кердаца низаца юха деша боагъаьраш.

Цхьабаьтда, шойш районера а баьнна пионерски лагерашка са-лаа бахъа берриганей вшагъел-далац. Цудухъа дерригача бе-рашка цхьаьттар салолитыгъа вшагъелбайкхъа дукха «Бе-рашка аьжн салайара болх вшагъелбайкхъа» кхъаьгъа-ра социал баьб Нохч-Палгай АССР Министрий Совето. Цу соцамаш районни Советий испол-комаш деканрийла я школашка-ра унахъелон площадкш хьа-еллара мел эшар длашде: по-мещенеш, спортивни площад-каш кийчъе.

Цхьабаьтда, цу кхъаьгъа-ра балха цхьаькхъа хлама даядц Насарен районера, 1961—1962 дешара шера районерча шко-лашка 8304 дешархо дешаш хиннавале а. Цу гулакхаша в-ла-ла йоахко яьц района халкша образоване отделе, райисполко-мо, юрта Советий кулгалхоша.

Районе 120 дешархоьча лаьр-хъа школьни оздоровительни площадкша хьалла езаьш яр. Из болх баьбац. Цул а вога гу-лакхаша цу школера спортивни пло-щадка цу кийчъар. Масала, Насаренча цхьайтта шераьча школа спортивни площадке йоархаш а яьнна йолча мотти-ге йочутеа боалаш шн боа-гъа мара кхы хлама дларгагъа йнш яц. Цхьабаьтда, нагахъа саяна цига кезиг-дукха болх баьбаларе цу школе дешаш бол-ча 1060 йншгъи кхынданни са-лаа вшагъелбайкхъа. Цу гу-лакхаша цхьаькхъа хлама эшарцар школа кулгалхой цхьа баьхаш а безам; уйла тлехъагъа мара, цхьабаьтда из гулакхаша да-доагъаш-м хиннабац уж.

Цул докхашагъа деце кхы кези-гъагъа лархъил болш гулакхаш дац 1962—1963 кердаца де-шара шера школьни ценоп кийчъар. Районе 2 цхьайтта ше-ра, 5 юкье, 5 бархшера-ра, 3 юкьеьча, цу школа-ни-тернат я. Длаьхача дешара ше-ра хинначул 2289 дукхагъа бе-раш хурда укх шера цига де-шаш. Уж деррига бераш шн синах хургоьчла заньтешна деша хьачуьчла школашта хьа-гъаьтте кхы а 26 классни цла хьалде деа. Уж ценоп хьалде доладар хьозийтешни хьиса-пхъа. Цхьабаьтда, гийлош хьалхара балхаш юкъягъа ду-сарца нагахъа саяна кхоачам-боллаш хьун материалш ца ху-ле. 25-ча ийне кхалхалхъа ду-кха хлама, ца эшаш пенаш хьалдета даяьнац цига, хьалха хьун материал хланз а йолаш яц.

Насаре 330 сага лаьрхъа школа-интернат хьалхеш латт. Гийлош балхаш во лелац цига, цхьабаьтда, санитарно-техничес-кий электромонтажники балхаш геттара мела лелад. Цхьаьт-лаьча хана докхаша зе хул хьа-бешеш болх лертгъа хьа ца бар баьхаш доаьш шоза бе безаш моттигаш ийслуш хиларах. Цар

болх шортелара баьхаш да са-нитарно-технический электротех-нический балхаш длаьхъа «Ченинстрой» треста специали-зировани строительно-монтаж-ни управлене ханнахъа оборудо-вани па лелаттар, йоах школа-интернат хьалхъа участка ин-женера нов. Туаева. — Из гулакхаша цулаьча хьалхаша да тресте, цхьабаьтда цу гу-лакхаша кхы деш хлама дац. Хйа-та болх бе хьалбахийта болх-лой а кезига ошты йолаш ба. Геттара члоагъа эш хьона хланз уйлаш тоха материал, йоах цо.

1962 шера 28 августе кхъа-лехъа школа-интернат эксплуата-цида длаьла дош деннац гийло-штераша. Цхьабаьтда, цар тлехъагъа деканр кхоачашде вшагъелбайкхъа, нагахъа саяна «Ченинстрой» трестот партий-ни организа-це йоагъаш йола йоахко йоьа.

Тлехъарча шн шера районера педагогический кадрш длау-хаш хилар холуш да. Цигара длаьхаш 140 хьехархо. Уж длаьхара баьхаш да доагъаш до-ла культурно-бытовой хьалхаш да хилар. Районе болх беша 343 хьехархох дукхаш бараш шойш мах телача квартиракша бах-ш. Цу гулакхаша хьаькхъа хьехар-

хошта лаьрхъа ценоп хьалде деаьла. Мах беша организа-ция хьехархошта шпаш дола то-вараш хийиташ, цхьайолча юр-ташча электроэнерги яц.

Хьалдогоьла кердаца деша-ра шера тайп-тайпарча спе-циальность 120 хьехархо эш-районе болх бе, дукхаша шко-лай мел эша инструментш а учебно-производствени ма-стерскеш а яц. Дешара ка-бинеташка оборудовани ца хилар баьхаш долаш математика, физика, химия яхар саяна долча предметех ошты е йнш хилац. Цудухъа практически заньтеш программа кхоачашъц школа-ка. Цу гулакхаша йоагъаш йола терко е еза.

Берашка салайитара, школаш кийчъара кхъаьгъа хланз укх сакхъа районе латта гулакхаш лояцача хана тоаде деа, кер-да дешара шу доладуца хана лархъа хьаьхадарча кхоачам-боаьчарх цхьаькхъа а юкхуьсар-доаьш. Цу кхъаьгъа хьалхъа образоване боллошкха доагъаш дола новкостал де деа Нохч-Палгай АССР просвещене Мин-истерстваси парте Насарен райкомон.

Б. ДИДИГОВ

(тха корр.)

360 студенто баркал аргда

Сапаргъата, сийра класс. Паркетни йинаш. Басара хьадж. Хоа совгъат да «Ченинстрой» треста № 1 йолча управленерча гийлош хьалхъе-раша хьехархой говзал йомаьча студенташта укх шера деннар. 360 студент кердаца парташ тла ховгъа дешара шу доладеш хьалхъа. 360 баркал аргда цу шойш из совгъат денна-раш.

...1961 шу. Грознера педуци-тельне чуудла ценоп кье дар. Шн сага лаьрхъаца парта тла кхъ-внш сар вагъар. Дешара члоагъа новкостало йора цу гу-лакхаш.

Гийлош хьалхъерий новкостал ийшар. Керда классни ценоп эшар. Из болх бе йолаьлар пропраба нов. Петросьянца кулгалду гийлош хьалхъерий кол-лектив.

Педуцильце дирекце лаьр-хъадар, дешара корпус кхъаьна-цкъа кхъаста хьалхъе, аьнна. А, аьлар боллошца, цу зданеш хьа-ти хьалхъагъа кезигагъа зе а хурда, хайта шоана балха ат-

тагъа а хурда. Ваьгъдолчоа ду-хъал хиланар вожаьш.

Планагъа диллаца из корпус хьалхъаькхъа езаьш яр укх ше-ра сентябрь бетта. Баьгъа, дика, овсар кхъаьгъаьра 1-ча ноз-леш парташ йоотта мара ца де-лаз бектоьца кийчъаьлар из.

Митта вшагъелбайкхъа бол-хлой нитта ха лояьт?

Эгъара хьалхара баьхаш — цхъанне саяна массане а кхъа-ьгъаьчар, юкье яьнна социали-стический яхъ, даьхена шойш болх эшмилга хар.

Лояцача хана длаеллар лард, пенаш хьалдеттар. Хьал-ха латтар коммунистически кяхъегамаша цн яькхъа социалистический яхъе яьнна Харченко Ва-силе кулгалду комплексни брига-да. Дийнахъара задани 150—180 процент кхоачашъц хьа-ре из пенаш догъаца. Цул тлехъагъа кхыдола балхаш де йо-лаьлар. Цу бригадара цхьаьба-раша фаттанаш бе екхар, шол-лагъаьраш мархал хьаьа бола-белар, кхоаьлаь бараш басар хьа-кхъа балхаш де эгъар. (Кхъ-инт говзал йоаьш сар вац цу брига-де). Цхьаьтара кхоачашдара деррига балхаш. Хйара эьнос дукхаша тлехъаьчар йора ший дийнахъара задани.

Кхастта царна юкье дика болх барца белгалвакхъа во-гъа кхъона плотник Тумгов Давуд. Сиха а дика а дора цо-кораш, налараш, лархъара гов-залца тохар паркетни йинаш. Ший балха ханаш цхъа минут эьхъа длаьхиттар цо. Цун хйара дийнахъа хьаькхъа — шн план кулар.

— Члоагъа говза кулгал да цун дараьш йола Давуд прора-ба. — Хьинар долаш элаьмига саг ва из.

Белгалъякхъа еза Дьяченко Николай кулгалдеш йола баса-рар хьехархий бригада. Дика кхъаьхиттар ца а студенташта совгъат кийчъеца.

Гийлоштераш 440 сага лаьрхъа общежитие хьалхъеш боаькх укх деошкха педуцильце коа. Укх шера октябрь бетта баха ховшарба цу цу студен-таш. Пенаш хьалдетта даяьнац. Хьалхаша саяна хьинаре кхъаьгъ боллошца.

Сурта тла: болх йнстебаь-начул тлехъагъа шойш прорабаца даьаьувалш ба гийлош хьалхъе-раш.

М. ЗАНГИБЕВ.

И. ПЛИЕВА сурт.

ГРОЗНЕНСКИ ХИМИЧЕСКИ ЗАВОДЕ ПОЛИЭТИЛЕНА
ГИЙЛОШ ХЬАЛЪЕЧА А ИЗ ДОАКХИЛГА
КАРАДЕРЗАДЕЧА А ДАКЪА ЛАЬЦАРАШТА
НОХЧ-ПАЛГАЙ АССР ЛАКХЕХЪАРЧА СОВЕТА-
ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРА
ХЬАКЪЕХЪАРА

Нохч-Палгай АССР Лакхехъарча
Совета Президиума
УКАЗ

Грозненски химически заводе полиэтилена гийлош хьалхъе-ген из доакхилга карадерзаде-ген толамца чакхдоакхаш дика хьаькхаш болш кхъаьгъаьра Нохч-Палгай Автономни Со-ветски Социалистический Респу-блика Лакхехъарча Совета Пре-зидиума Сийлен грамота луйла:

Алаудиев Усман Дашаевича — дахчан хламаш еча промышлен-ности гийлош материалш произ-водствени управлене контора № 3 йолча аьшкабетона цеха бетонщик;

Алексеев Василий Василье-вич — № 9 йолча гийлош-монтажни управлене кертерча инженер;

Баев Андрей Васильевича — гийлошкха механизаци еча управлене эькоаватора машиниста;

Бакаев Дадаша — специали-зировани гийлош-монтажни управлене сантехника слесаря;

Батманов Николай Алексан-дровича — Грозненски химиче-ский завода № 48 йолча цеха электросварщика;

Бисултанов Зайнеддин Бисулта-новича — № 9 йолча гийлош-монтажни управлене бетонщик бригада бригадара;

Богославская Александра Ни-китична — № 9 йолча гийлош-монтажни управлене бетон-щик бригада бригадара;

Воронин Валентин Петровича — Грозненски химический заво-да № 132 йолча цеха аппарат-ника;

Гашин Василий Петровича — № 7 йолча треста гийлош-монтажни управлене такедальщик;

Говоров Михаил Николаевича — № 9 йолча гийлош-монтажни управлене штурматур бригада бригадара;

Гулидова Раиса Ивановна — № 7 йолча треста гийлош-монтажни управлене электросварщика;

Джамбеков Абу Исламовича — дахчан хламаш еча промышлен-ности гийлош материалш производствени управлене авто-транспортни контора шофера;

Иванченко Николай Федоро-вич — Грозненски химический завода электромеханический цеха мастера;

Котюрин Леонид Александровича — специализировани гийлош-монтажни управлене прораба;

Кудрявцев Кузьма Петровича — № 9 йолча гийлош-мон-

тажни управлене плотничий бригадара;

Литвин Аркадий Павловича — химический завода кертерча инженер;

Медведев Мария Алексеевна — «Стройтермозон-лиция» яхача Грозненски спец-управлене треста изолировщи-кий бригадара;

Мигненко Иван Иосифовича — дахчан хламаш еча промышлен-ности гийлош материалш производствени управлене под-транспортни контора шофера;

Назаров Петр Сергеевич — Грозненски химический завода директора;

Пискунова Мария Ивановна — «Кавэлектромонтаж» яхача треста гийлош-монтажни управлене электромонтера-электросварщика;

Попов Александр Степановича — № 7 йолча треста г

